

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.11.2010
KOM(2010) 651 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av rådets förordning (EG) nr 734/2008 om skydd av känsliga marina ekosystem mot de negativa verkningarna av fiske med bottenredskap på öppet hav

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av rådets förordning (EG) nr 734/2008 om skydd av känsliga marina ekosystem mot de negativa verkningarna av fiske med bottenredskap på öppet hav

Enligt artikel 13 i rådets förordning (EG) nr 734/2008 ska kommissionen senast den 30 juni 2010 överlämna en rapport om genomförandet av förordningen till Europaparlamentet och rådet, som vid behov får åtföljas av förslag till ändringar.

1. Bakgrund

1.1. Kännetecken hos känsliga marina ekosystem

Djupt nere på havsbotten finns områden av stor biologisk mångfald, med bland annat korallrev, undervattensberg och hydrotermiska skorstenar, som även lockar stora mängder fisk. Dessa ekosystem är oerhört känsliga av flera skäl, bland annat den svaga tillväxttakt som är förenad med stora djup och sårbarheten hos de organismer som ingår livsmiljöernas grundstruktur, till exempel koraller och svampdjur. Även om den vetenskapliga forskningen om dessa organismer och ekosystem har ökat under senare år, bland annat genom EU-stödda projekt, till exempel Hermes, Hermione och Coralfish, behövs det fortfarande mer information om deras biologiska egenskaper och utbredningsområde, samt om fisket av dem. De känsliga ekosystemen hotas både av naturliga företeelser, till exempel klimatförändringen och försurningen av haven, och av olika antropogena verksamheter, bland annat djuphavsfiske, djuphavsbrytning, bioprospektering och djuphavsturism. Samtidigt som dessa verksamheter ger ekonomiska vinster bidrar de till att förstöra dessa livsmiljöer, vilket leder till att den marina biologiska mångfalden fortsätter att minska.

1.2. Internationella och europeiska åtgärder

Det internationella samfundet har längre oroats över hur destruktiva fiskemetoder, bland andra bottentrålning, påverkar känsliga marina ekosystem på öppet hav. Frågan har diskuterats i FN:s generalförsamling sedan 2004. Denna process kulminerade 2006 då generalförsamlingen antog resolution 61/105, som den dåvarande Europeiska gemenskapen bidrog till.

Det var mot denna bakgrund som EU antog rådets förordning (EG) nr 734/2008 om skydd av känsliga marina ekosystem mot de negativa verkningarna av fiske med bottenredskap på öppet hav. Åtgärderna i FN:s resolution 61/105 införlivades därmed i EU:s lagstiftning. EU gick dock längre än FN-resolutionen i vissa avseenden, och var den första regionala organisation eller stat som antog sådana regler för fartyg som för dess medlemsstaters flagg, för de områden på öppet hav där det inte har upprättats någon regional fiskeriförvaltningsorganisation eller där förhandlingar pågår om att upprätta en sådan organisation men där det inte har införts några interimsåtgärder. Förordningen ansågs nödvändig eftersom EU har ett stort antal bottentrålare som är verksamma i områden där det inte finns någon regional fiskeriförvaltningsorganisation, framför allt i Sydvästatlanten.

Förslaget till rådets förordning åtföljdes av en konsekvensbedömning som innehöll tre alternativa förslag: att inte införliva FN-resolution 61/105, att ensidigt förbjuda EU-fartyg att bedriva djuphavsfiske eller att genomföra resolutionen genom en rådsförordning. Man valde det sistnämnda alternativet, eftersom man därmed kunde

fortsätta att bedriva djuphavsfiske, förutsatt att det var hållbart i ett miljöperspektiv, samtidigt som man kunde skydda känsliga marina ekosystem och därmed hålla fast vid EU:s åtaganden i FN.

På den internationella arenan arbetade EU under tiden för att driva igenom liknande åtgärder i de regionala fiskeriförvaltningsorganisationerna, trots motstånd från andra avtalslutande parter. Man lyckades därför inte alltid få igenom alla föreslagna åtgärder, bland annat områdesavstängningar och tröskelnivåer.

1.3. Huvuddragen i FN-resolution 61/105

I punkterna 80–91 i FN-resolution 61/105 föreskrivs följande:

- a) Stater och regionala fiskeriförvaltningsorganisationer ska bedriva en hållbar förvaltning av djuphavsbestånd och skydda känsliga marina ekosystem från destruktiva fiskemetoder i enlighet med försiktighetsprincipen och ekosystemansatsen.
- b) Regionala fiskeriförvaltningsorganisationer och flaggstater ska, i områden utanför nationell jurisdiktion som inte regleras av regionala fiskeriförvaltningsorganisationer eller –överenskommelser omfattande behörighet att reglera bottenfiske eller där det inte införts några interimsåtgärder, senast den 31 december 2008 utvärdera verkningarna av alla typer av bottenfiske på öppet hav och antingen förhindra betydande negativa verkningar på känsliga marina ekosystem eller i annat fall förbjuda detta fiske.
- c) Regionala fiskeriförvaltningsorganisationer och flaggstater ska, i områden utanför nationell jurisdiktion som inte regleras av regionala fiskeriförvaltningsorganisationer eller –överenskommelser omfattande behörighet att reglera bottenfiske eller där det inte införts några interimsåtgärder, stänga av områden på öppet hav där det finns eller kan finnas känsliga marina ekosystem för allt bottenfiske tills de kan vidta bevarande- och förvaltningsåtgärder för att förhindra betydande negativa verkningar på känsliga marina ekosystem.

1.4. Senaste utvecklingen

i) FAO:s riktlinjer

FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) har på begäran av FAO:s fiskekommitté utarbetat internationella riktlinjer för förvaltning av djuphavsfiske på öppet hav för att hjälpa stater och regionala fiskeriförvaltningsorganisationer eller parter i regionala fiskeriförvaltningsöverenskommelser att genomföra FN-resolution 61/105 för att skydda känsliga marina ekosystem och långsiktigt förvalta djuphavsfiske på öppet hav. De antogs i september 2008.

Dessa frivilliga riktlinjer ger vägledning om alla de åtgärder som krävs för en ordentlig förvaltning av djuphavsfisket, från ett lämpligt regelverk, datainsamling, rapportering och bedömning, identifiering av känsliga marina ekosystem och bedömning av betydande negativa verkningar, till genomförande och efterlevnad, samt nödvändiga åtgärder för att bevara målarter, icke-målarter och drabbade livsmiljöer.

ii) FN-resolution 64/72 om hållbart fiske från 2009

Genomförandet av de åtgärder som stater och regionala fiskeriförvaltningsorganisationer eller parter i regionala fiskeriförvaltningsöverenskommelser vidtagit i

enlighet med punkterna 83–90 i FN-resolution 61/105 utvärderades av FN:s generalförsamling 2009 i enlighet med punkt 91 i resolutionen.

I den slutliga resolutionen från 2009 uttryckte EU och vissa andra parter sina farhågor över att åtgärderna i FN-resolution 61/105 inte genomförts i tillräcklig utsträckning när det gäller skyddet av känsliga marina ekosystem, särskilt de åtgärder som går ut på att göra konsekvensbedömningar innan tillstånd beviljas för att bedriva bottenfiske och att skydda djuphavsbestånd.

I den nya FN-resolutionen 64/72 uppmanades regionala fiskeriförvaltningsorganisationer eller parter i regionala fiskeriförvaltningsöverenskommelser, stater som deltar i förhandlingar om att inrätta sådana och flaggstater att snarast anta och genomföra följande åtgärder:

- a) Att göra en konsekvensbedömning av verksamheten innan tillstånd beviljas för att bedriva bottenfiske.
- b) Att föra protokoll över påträffade känsliga marina ekosystem baserade på bästa tillgängliga vetenskapliga rön.
- c) Att anta bevarande- och förvaltningsåtgärder för djuphavsbestånd för att garantera en långsiktig hållbarhet.

I resolutionen fastslogs dessutom att genomförandet av dessa åtgärder ska utvärderas på nytt under 2011.

Staterna uppmanades dessutom att genomföra FAO:s riktlinjer för djuphavs-fiske och se till att genomförandet av åtgärderna i resolutionen är förenliga med riktlinjerna.

1.5. Medlemsstaternas rapporter

Enligt artikel 12.1 i rådets förordning (EG) nr 734/2008 ska medlemsstaterna för varje kalenderhalvår, inom tre månader från och med utgången av samma kalenderhalvår, sända kommissionen en rapport om följande:

- a) Fångster.
- b) Fiskefartygens efterlevnad.
- c) Åtgärder som har vidtagits för att åtgärda och bestraffa fall av underlåtenhet och allvarliga överträdelser.
- d) Genomförandet av områdesavstängningar.

Medlemsstaterna ska även lämna alla konsekvensbedömningar som genomförts innan särskilda fisketillstånd utfärdas enligt artikel 4.2.

Mindre än hälften av medlemsstaterna svarade inom angiven tidsfrist (tio under perioden januari–juni 2009 och elva under perioden juli–december 2009). De lämnade dock de erforderliga uppgifterna till slut efter upprepade påminnelser från kommissionen. Av den mottagna informationen att döma omfattades endast en medlemsstats fartyg av förordningen.

2. Utvärdering av genomförandet av åtgärderna i rådets förordning (EG) nr 734/2008

2.1. Mottagen information

Utvärderingen av genomförandet av åtgärderna baseras på den information som myndigheterna i den berörda medlemsstaten lämnat i enlighet med artikel 13 i förordningen.

- a) Fartygen skulle uppfylla kraven i rådets förordning (EG) nr 734/2008 och inneha ett särskilt fisketillstånd för hela verksamhetsperioden.
- b) Det särskilda fisketillståndet hade en begränsad giltighetstid och innehöll uppgifter om i vilka områden bottenfiske fick bedrivas, vilka arter som var godkända, vilken fiskeutrustning som skulle användas och på vilket djup denna fick användas.
- c) Den berörda medlemsstaten begränsade sina fartygs bottenfiske till två angivna områden i Sydvästatlanten där denna verksamhet bedrivits i minst två år.
- d) Eftersom fisket begränsades till områden där bottenfiske bedrivits i minst två år genomförde den berörda medlemsstaten inte någon särskild konsekvensbedömning, eftersom det ansågs osannolikt att dessa områden skulle innehålla känsliga bentiska ekosystem som skulle skadas av fiske med bottentrål.
- e) Inga överträdelser av fiskeplanerna registrerades.
- f) Fiskefartygen hade inte tillstånd att bedriva bottenfiske i icke bedömda områden.
- g) Ingen fiskeriverksamhet registrerades i avstängda områden.
- h) För att signalera ett oförutsett påträffande av känsliga marina ekosystem användes de indikatorer som faststälts av Nordostatlantiska fiskerikommissionen, dvs. 100 kg levande korall och 1 000 kg levande svampdjur per fångst.
- i) Inget oförutsett påträffande av känsliga marina ekosystem registrerades och inga avhjälpningsåtgärder genomfördes därför.
- j) Inga allvarliga överträdelser upptäcktes och inga påföljder genomfördes därför.
- k) Ett system med observatörer var obligatoriskt för alla fartyg.

2.2. Diskussion

Enligt artikel 4.1 i förordningen ska fiskare som ansöker om ett särskilt fisketillstånd lämna detaljerade fiskeplaner där de anger den plats där fiskeverksamheten kommer att bedrivas. Detta krav infördes i förordningen för att se till att det alltid görs en konsekvensbedömning innan tillstånd beviljas för att på förhand kunna utvärdera fiskets potentiella konsekvenser i enlighet med kraven i FN-resolution 61/105. Den berörda medlemsstaten levde inte upp till detta krav.

I stället tillämpade medlemsstaten ett system där de behöriga fiskefartygens verksamhet begränsades till fiskeområden som fastställts av de behöriga myndigheterna, vilket därmed begränsade deras bottenfiske i Sydvästatlanten till områden där det tidigare bedrivits fiske. Detta byggde på antagandet att det vore osannolikt att dessa områden skulle innehålla känsliga bentiska ekosystem som skulle kunna skadas av fiske med bottentrål och därför gjordes endast en mycket begränsad konsekvensbedömning. Det gjordes emellertid ingen åtskillnad mellan områden där bottenfisket var väletablerat och områden där denna verksamhet bedrivits under en kortare period. En sådan åtskillnad ska göras enligt artikel 4.4 i förordningen och punkt 48 i FAO:s riktlinjer, eftersom områden där det bedrivits småskaligt trålfiske fortfarande skulle kunna innehålla känsliga marina ekosystem som, om de skyddades, skulle kunna återhämta sig eller förnyas, även om de skadades. En strängare tillämpning av försiktighetsprincipen borde därför ha iakttagits. Kommissionen kommer att fortsätta att samråda med den berörda medlemsstaten för att åtgärda situationen och se till att dess fartyg lever upp till skyldigheten att lämna en fiskeplan när de ansöker om fisketillstånd för att kunna genomföra en korrekt förhandsutvärdering av fiskets konsekvenser.

Den berörda medlemsstaten genomförde en omfattande kartläggning av internationella vatten i Sydvästatlanten med ett djup på mindre än 1 500 m i syfte att fastställa var det fanns känsliga marina ekosystem i enlighet med FN-resolutionerna. I juni 2010 hade resultaten av denna kartläggning dock fortfarande inte presenterats. Kommissionen anser att fler sådana studier skulle innebära stora fördelar, eftersom det skulle leda till att det antas åtgärder för bättre förvaltning för att skydda känsliga marina ekosystem.

Sammanfattningsvis anser kommissionen att det krävs ett strängare och korrektare genomförande av förordning (EG) nr 734/2008 för att se till att fiskefartyg som för EU-medlemsstaternas flagg och som omfattas av förordningen genomför åtgärderna i FN-resolutionerna 61/105 och 64/72.

3. Vägen framåt

Mot bakgrund av den utveckling som har skett sedan förordningen antogs, särskilt FAO:s riktlinjer för förvaltning av djuphavsfiske från 2008 och FN-resolution 64/72 om hållbart fiske, samt Internationella havsforskningsrådets (ICES) rekommendationer om förvaltningen av detta fiske, bör följande ändringar av förordningen övervägas:

3.1. Tillämpningsområde

Förordningens nuvarande tillämpningsområde omfattar inte områden som lyder under en regional fiskeriförvaltningsorganisation eller som omfattas av interimis-åtgärder som gäller medan förhandlingar pågår om att inrätta en ny regional fiskeriförvaltningsorganisation.

Vissa fiskeriförvaltningsorganisationer har kritiserats för att inte ha genomfört tillräckliga åtgärder för att skydda känsliga marina ekosystem, för att ignorera

vetenskapliga rön och försiktighetsprincipen. I vissa fall har andra parter i organisationen avvisat EU:s krav på åtgärder (t.ex. sänkta tröskelnivåer för indikatorarter).

Förordningens tillämpningsområde skulle därför kunna utökas för att göra det möjligt att anta ensidiga åtgärder för EU:s fiskefartyg som bedriver fiske inom områden som regleras av regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, och som är mer långtgående än dem som antas av den regionala fiskeriförvaltningsorganisationen, i fall där EU anser att en regional fiskeriförvaltningsorganisation inte fullt ut genomför åtgärderna i FN-resolutionerna. En sådan åtgärd skulle ge EU möjlighet att i högre grad leva upp till åtagandena i FN-resolutionerna 61/105 och 64/72. Även om detta till synes skulle kunna leda till olika behandling av EU:s och tredjelands fartyg som bedriver fiske i samma områden, skulle det därigenom skapas likvärdiga förutsättningar för EU-fartyg som bedriver bottenfiske i olika områden. När EU anser och föreslår att en regional fiskeriförvaltningsorganisation bör anta vissa åtgärder, men dessa åtgärder avvisas av övriga parter, skulle ett ensidigt antagande av åtgärderna dessutom visa att EU agerar i enlighet med sina rekommendationer. *Detta skulle dessutom ge EU möjlighet att fortsätta att föregå med gott exempel, som man redan gjort genom att anta den nuvarande förordningen.*

3.2. Begränsningar av fiskekapacitet eller fiskeansträngning

För att förhindra att fiskekapacitet eller fiskeansträngning överförs från andra fiskeriverksamheter till djuphavsfiske som omfattas av förordningen bör en bestämmelse införas som begränsar fiskekapaciteten och fiskeansträngningen i djuphavsfisket till en fastställd genomsnittsnivå under en viss period i olika områden.

3.3. Konsekvensbedömningar

En av huvudfrågorna under förhandlingarna om utvärderingen av åtgärderna i FN-resolution 61/105 handlade om att genomföra konsekvensbedömningar innan tillstånd beviljas för bottenfiske, vilket vid den tidpunkten ansågs vara en mycket innovativ princip inom fiskeriförvaltningen. Av den information som offentliggjordes inför förhandlingarna om 2009 års FN-resolution framgick att det hade genomförts mycket få sådana bedömningar och att de bedömningar som hade genomförts var av otillfredsställande kvalitet.

FAO:s riktlinjer, särskilt punkterna 17–20, 42, 47 och 48, innehåller tydliga kriterier för användningen av konsekvensbedömningar. I punkt 119 i FN-resolution 64/72 uppmanas flaggstater och regionala fiskeriförvaltningsorganisationer att se till att de konsekvensbedömningar som genomförs innan tillstånd beviljas för bottenfiske är förenliga med dessa riktlinjer. En särskild hänvisning skulle i förordningen kunna göras till ovannämnda punkter i riktlinjerna och hela punkt 47 i riktlinjerna (som återges nedan) införlivas i förordningen för att förbättra kvaliteten i medlemsstaternas konsekvensbedömningar.

47. Flaggstater och regionala fiskeriförvaltningsorganisationer eller parter i regionala fiskeriförvaltningsöverenskommelser bör genomföra konsekvensbedömningar för att fastställa om djuphavsfiske sannolikt kommer att få betydande negativa verkningar i ett visst område. En sådan konsekvensbedömning bör bland annat omfatta följande punkter:

i. Vilken typ av fiske som bedrivs eller planeras att bedrivs, inklusive typ av fartyg och redskap, fiskeområden, målarter och potentiella bifångstarter, fiskeansträngning och fiskets varaktighet (fångstplaner):

ii. Bästa tillgängliga vetenskapliga och tekniska information om det rådande tillståndet för fiskeresurser och referensinformation om ekosystem, livsmiljöer och samhällen i fiskeområdet, som framtida förändringar ska jämföras med.

iii. Identifiering, beskrivning och kartläggning av fiskeområden där det finns eller kan finnas känsliga marina ekosystem.

iv. Uppgifter och metoder som används för att identifiera, beskriva och bedöma verksamhetens konsekvenser, identifiering av kunskapsluckor och utvärdering av osäkra uppgifter som lämnas vid konsekvensbedömningen.

v. Identifiering, beskrivning och utvärdering av förekomsten av sannolika verkningar, och deras omfattning och varaktighet, bland annat kumulativa verkningar av verksamheter som omfattas av bedömningen av känsliga marina ekosystem och lågproduktiva fiskeresurser i fiskeområdet.

vi. En riskbedömning av fiskeverksamhetens sannolika verkningar för att avgöra vilka som kan utgöra betydande negativa verkningar, särskilt på känsliga marina ekosystem och lågproduktiva fiskeresurser.

vii. Förslag på avhjälpnings- och förvaltningsåtgärder som ska användas för att förhindra betydande negativa verkningar på känsliga marina ekosystem och garantera ett långsiktigt bevarande och en hållbar användning av lågproduktiva fiskeresurser samt vilka åtgärder som ska användas för att övervaka fiskeverksamhetens verkningar.

I nuvarande förordning (EG) nr 199/2008¹ och kommissionens åtföljande beslut 2008/949/EG² om upprättande av en gemenskapsram för insamling, förvaltning och utnyttjande av uppgifter inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskapliga utlåtanden rörande den gemensamma fiskeripolitiken föreskrivs en skyldighet att samla in uppgifter om indikatorer för hur fiskerisektorn påverkar det marina ekosystemet. Dessa uppgifter bör därför utgöra en väsentlig del av konsekvensbedömningarna.

3.4. Oförutsett påträffande av känsliga marina ekosystem

I den nuvarande förordningen finns det inte någon definition av vad påträffande av känsliga marina ekosystem innebär. Detta har inneburit att den berörda medlemsstaten har tillåtit mycket höga tröskelvärden för indikatorarter i känsliga marina ekosystem (100 kg levande koraller och 1 000 kg levande svampdjur per fångst). Detta påminner om de tröskelvärden som vissa regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, särskilt Nordostatlantiska fiskerikommissionen och Nordvästatlantiska fiskeriorganisationen, tidigare använt för att avgöra om man påträffat ett känsligt marint ekosystem. Tröskelvärdena har kritiserats av Internationella havsforskningsrådet för att vara för höga.

Huruvida en art fastnar i ett nät eller inte beror på dess storlek och skörhet. Det är således mindre sannolikt att små eller sköra arter fastnar i nätet än att stora motståndskraftiga arter gör det. Det är fortfarande oklart i vilken utsträckning

---

¹ Rådets förordning (EG) nr 199/2008 av den 25 februari 2008 om upprättande av en gemenskapsram för insamling, förvaltning och utnyttjande av uppgifter inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskapliga utlåtanden rörande den gemensamma fiskeripolitiken.

² 2008/949/EG: Kommissionens beslut av den 6 november 2008 om antagande av ett flerårigt gemenskapsprogram i enlighet med rådets förordning (EG) nr 199/2008 om upprättande av en gemenskapsram för insamling, förvaltning och utnyttjande av uppgifter inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskapliga utlåtanden rörande den gemensamma fiskeripolitiken.

koraller och svampdjur fastnar i näten vid djuphavsfiske. Om vi tänker oss att 10 procent fastnar i näten skulle med gällande riktlinjer minst 1 000 kg korall (eller 10 000 kg svampdjur) behöva drabbas för att nå upp till tröskelvärdena för påträffande.

År 2009 förklarade Internationella havsforskningsrådet för Nordostatlantiska fiskerikommissionen att det var osannolikt att det skulle vara lämpligt att använda en och samma tröskelnivå för alla arter som en indikator på förekomsten av känsliga marina ekosystem, eftersom detta byggde på antagandet att alla indikatorarter uppvisar samma sannolikhet att fastna i ett fiskenät. Internationella havsforskningsrådet förklarade dock även att gällande tröskelvärden sannolikt var för höga för sköra och sällsynta korall- och svampdjurarter och att lägre tröskelvärden borde användas.

Samtidigt som förordningen på ett bättre sätt skulle skydda dessa ekosystem om man införde en definition av vad påträffande av känsliga marina ekosystem innebär, baserad på de senaste och bästa vetenskapliga rönen, bör man se till att dessa tröskelvärden kan ändras med jämna mellanrum i takt med att det kommer nya vetenskapliga rön. För ett mer exakt resultat bör fler än två taxa användas som indikatorer på strukturella livsmiljöer i känsliga marina ekosystem.

När tröskelvärdena för indikatorarten för känsliga marina ekosystem har uppnåtts och rapporterats till myndigheterna i enlighet med artikel 7.3 ska området omedelbart (och åtminstone tillfälligt) stängas av för granskning. Om området inte omedelbart stängs av kan andra trålfiskande fartyg senare komma att skada det känsliga marina ekosystemet.

3.5. Förflytningsregeln

Enligt artikel 7 i förordningen ska ett fartyg som påträffar ett känsligt marint ekosystem förflytta sig minst 5 sjömil från den plats där ekosystemet påträffades. Enligt Nordostatlantiska fiskerikommissionens och Nordvästatlantiska fiskeriorganisationens bestämmelser behöver fartyget endast förflytta sig 2 sjömil, vilket ansågs vara mer lämpligt i de berörda områdena.

På grund av bristen på viktig information (korall- och svampdjursområdenas storlek och trålsträckans längd) har Internationella havsforskningsrådet inte vetenskapligt kunnat utvärdera om bestämmelserna är lämpliga för Nordostatlanten. Om trålningen i genomsnitt pågår i 4 timmar och trålen håller en hastighet på 3,5 knop skulle trålen dock tillryggalägga en sträcka på över 9 sjömil. Det innebär att det är omöjligt att fastställa dels var fartyget påträffade det känsliga marina ekosystemet, eftersom det kunde ha skett var som helst längs trålsträckan, dels från vilken punkt de 5 sjömil ska räknas.

Internationella havsforskningsrådet har förklarat att ett godtagbart alternativ vore att fastställa alla områden där fiske redan har bedrivits (eller har bedrivits under en dokumenterad period). Man skulle då kunna utgå ifrån att alla andra områden fortfarande innehåller känsliga marina ekosystem och att förbud eller begränsningar av fisket i dessa områden därför skulle skydda ekosystemen. Förflytningsregeln skulle endast gälla områden där fiske redan har bedrivits, särskilt områden där det bedrivits mer småskaligt fiske, även om tillämpningen av den bör åtföljas av lägre tröskelvärden för påträffande av känsliga marina ekosystem och större förflytningsavstånd. För att bättre kunna genomföra denna bestämmelse måste

erforderliga uppgifter samlas in, bland annat om trålsträckor, för att fastställa lämpliga avstånd för förflyttningsreglerna.

3.6. Observatörstäckning

Enligt artikel 11 i förordning (EG) nr 734/2008 ska alla fartyg granskas av observatörer och en översyn göras senast den 30 juli 2009. Denna översyn har dock senarelagts för att kunna inhämta medlemsstaternas erfarenheter av systemet när det gäller de uppgifter som lämnas i enlighet med förordningen.

En workshop om uppgifter och kunskaper om djuphavsfiske på öppet hav hölls i Rom, Italien, (den 5–7 november 2007) för att diskutera kunskapsläget om detta fiske. En av rekommendationerna från workshoppen var att samtliga fartyg som bedriver djuphavsfiske ska granskas av observatörer. Enligt punkt 55 i FAO:s riktlinjer krävs det dessutom fler observatörer när fisket bedrivs i ett område som inte regleras av en regional fiskeriförvaltningsorganisation eller -överenskommelse. Dessutom har den regionala fiskeriförvaltningsorganisationen för södra Stilla havet infört interimsåtgärder som innebär att utbildade observatörer ska kontrollera allt bottenfiske. Detta ansågs nödvändigt för att på ett korrekt sätt kunna genomföra förflyttningsreglerna, där ett tröskelvärde måste uppnås, eftersom det skulle göra det möjligt att i realtid kontrollera fångsterna från varje enskild trål. Detta genomförs för närvarande i Nya Zeeland.

Mot bakgrund av ovanstående och det faktum att man fortfarande inte har genomfört förhandsbedömningar som uppfyller kraven i punkt 47 i FAO:s riktlinjer bör de observatörer som omfattas av förordningen tills vidare fortsätta att kontrollera samtliga fartyg som bedriver bottenfiske på djupt hav. Detta krav skulle kunna ses över vart tredje år.

4. Slutsatser

EU har under de senaste åren haft en ledande roll i kampen för att garantera ett globalt skydd av känsliga marina ekosystem vid djuphavsfiske. Förordning (EG) nr 734/2008, som införlivar åtgärderna i FN-resolution 61/105 från 2006, antogs för att skydda känsliga marina ekosystem mot fiske med bottentrål. Mot bakgrund av de nya rekommendationerna i FN-resolution 64/72 från 2009 och den kommande översynen av denna som planeras äga rum i november 2011, FAO:s riktlinjer för förvaltning av djuphavsfiske på öppet hav och nya vetenskapliga rön, anser kommissionen att förordningen behöver ändras och avser att eventuellt göra detta i början av 2012 i syfte att uppdatera den till rådande förhållanden och införa åtgärder, baserade på de senaste vetenskapliga rönen, som bättre skyddar ekosystemen.